

“Само една ясна перспектива може да поддържа мотивацията”

интервю на президента Първанов за вестник “Франкфуртер Алгемайне Цайтунг”

23-02-2006

През май ЕК ще представи доклада си за България, който би могъл да бъде решаващ дали страната ще бъде приета в съюза през януари 2007 или една година по-късно. Българският президент Георги Първанов ще бъде на посещение в Германия в четвъртък и петък. Нашият кореспондент Михаел Мартенс говори с президента Първанов в София.

Господин Президент, Европейската комисия ще обяви през май оценката си за развитието на България. Вие оптимист ли сте?

Георги Първанов: Ние знаем, че сме под постоянното стриктно наблюдение на Европейската комисия. Амбицията на България е да оправдае точно и изцяло препоръките на комисията. И аз се надявам, че това ще ни се отдаде, особено в тези чувствителни сфери, които бяха засегнати в последния доклад на комисията, като борбата срещу организираната престъпност и реформата на съдебната система.

Ние същевременно виждаме, че и в самия Европейски съюз съществуват определени трудности. Забелязва се, че след присъединяването на десетте нови членки през май 2004 г. в Европейския съюз се разпространява определена умора от разширяването. Но аз оставам умерен оптимист в тази насока, защото някои от основните страни в ЕС вече обсъждаха присъединяването на България и ратифицираха в своите парламенти Договора за присъединяване.

Очаквате ли сериозни вътрешнополитически последствия в случай че членството на България се отложи с една година?

Георги Първанов: Това би дало нови козове на явните и тайните противници на членството в ЕС. Би могло да има за последствие определено забавяне в някои икономически области. Само една ясна перспектива за членство в ЕС към 1 януари 2007 г. може да поддържа високата степен на мотивация, с която българското общество и икономика осъществяват реформите.

Дълго време се говореше, че България е изпреварила Румъния в сферата на реформите за подготовка на членство в ЕС. През последните години бе акцентирано на много слабости в българската съдебна система и бе казано, че Румъния е изпреварила България. Възможно ли е в България в миналото реформите да са били оценявани политически, като са отминавани недостатъци по същество?

Георги Първанов: Още във времето, когато се казваше, че България е по-напред от Румъния, аз винаги съм застъпвал виждането, че нашите две страни не бива да се разглеждат като конкуренти в стремежа им за членство в ЕС, а като тандем, който съвместно по-бързо може да стигне целта. По отношение на глава 24, която се отнася за вътрешната сигурност и правосъдие, искам да спомена, че бяха приети няколко нови закона, преди всичко НПК и Законът за МВР. Тези дни парламентът ще разгледа на второ четене редица промени в Конституцията, които се подкрепят от съществено мнозинство в парламента. Разбира се, най-важното е прилагането на тези закони. Но и тук ние получаваме все по-добри оценки от нашите европейски партньори. Така например при контрола на държавните граници на България. Правителството демонстрира сериозна воля в борбата срещу организираната

престъпност. Това намери израз например при арестуването на много от “подземните босове” в България.

Защо много реформи, както например приемането на новия НПК, се осъществяват едва в последно време, след като два кабинета, хвалени като реформаторски, управляваха в продължение на осем години в София?

Георги Първанов: Съществуват промени, за които е необходимо време, за да узреят. В областта на съдебната система например трябва да се изчака, докато изтече мандатът на редица ръководители в тази система.

Някои привърженици на десни партии разглеждат като горчива ирония на историята факта, че именно сега, в навечерието на членството на България в ЕС, страната се управлява от БСП, която до средата на 90-те години правеше всичко, за да предотврати интеграцията на страната със Запада.

Георги Първанов: Като бивш председател на тази партия държа да направя едно уточнение. Българските социалисти никога не са били срещу членството в ЕС. Те са изказвали единствено резерви срещу членството в НАТО. В тази партия обаче от средата на 90-те години се развиха дълбоки вътрешни процеси. Това беше процес на съзряване, при който между впрочем ние бяхме съществено подкрепени от германските социалдемократи.

Според допитвания до общественото мнение националистично-популистичната формация “Атака”, която през миналата година за пръв път влезе в парламента, междувременно е станала втората по значение политическа сила в България. Да не би балканският вирус на национализма да обхваща България със закъснение?

Георги Първанов: Във всички европейски държави, в това число и старите страни-членки на ЕС, в определени периоди е имало предпоставки, които са осигурявали присъствието на националистически формации в техните парламенти. Европа може да има доверие в нас, че ние ще се справим с този феномен. Българското общество в течение на столетия е изграждало една култура на религиозна и етническа толерантност, за което има много примери.